

Participatie bij de Reconstructie van de Hogeweg Binnen

Hier ervaren inwoners en ambtenaren de deelname aan het participatietraject bij de herinrichting van een belangrijke toegangsweg tot de stad? Wat heeft het participatietraject voor de betrokkenen betekend? Hoe kunnen we leren van deze ervaringen voor toekomstige projecten?

Opdrachtgever: Gemeente Amersfoort

Loopdij: 1 september 2013 tot 1 maart 2015

Over het project

 <ul style="list-style-type: none">• Eerste participatiebijeenkomst• Kennenmaken / ontmoeten verhalen, vragen• Kijken en luisteren• Eerste presentatiebijeenkomst	Achtergrond <p>In een traject van 3 bijeenkomsten met aan- en omwonenden van de Hogeweg Binnen in Amersfoort heeft een projectbureau samen met het projectteam van de gemeente het ontwerp voor de reconstructie van de Hogeweg Binnen gemaakt. Dit traject werd plaats in de periode 1 september 2014 tot 1 april 2015.</p> <p>In iedere bijeenkomst zijn de plannen en uitgangspunten, voor zowel deze als waren, uiteengezet en is gekustend naar de inbreng van aan- en omwonenden. De inbreng is vertaald in nieuwe versies van het ontwerp die in de daarop volgende bijeenkomst weer aan de inwoners is gepresenteerd. Tussen de bijeenkomsten zat steeds een relatief korte periode van intake-acties.</p>
 <ul style="list-style-type: none">• Tweede participatiebijeenkomst• Nieuwe versie van uitgangspunten• Eerste vertellingen• Eerste verhalen en ervaringen	
 <ul style="list-style-type: none">• Derde participatiebijeenkomst• Vierde versie van uitgangspunten• Tweede vertellingen• Tweede verhalen• Besluiten en conclusies nemen	

De gemeente wil graag leren van ervaringen van betrokkenen (aan- en omwonenden, ambtenaren, werkhouders) als het gaat om het contact tussen de gemeente en inwoners bij de overname van de reconstructie van de Hogeweg Binnen. Om deze reden is in oktober 2013 gestart met een POC-evaluatieonderzoek.

2 verhalencafés en langs de deuren in de wijk

1 verhalen tafel met 7 betrokken ambtenaren

2 interviews met werkhouders en projectbureau

... leverden in totaal 134 verhalen van 33 deelnemers op ...

In 2 workshops

en 1 catalysenrapport ...

... werd toegewerkt naar

7 perspectieven op het participatietraject

In 1 slotworkshop

zijn 2 perspectieven verder uitgewerkt tot veranderingsvoorstellen

Verhalen delen

In oktober en november 2013 is de Vertelmaatschappij op pad gegaan om verhalen en ervaringen op te halen.

- Twee verhalencafés met inwoners: hier kwamen in totaal circa 15 mensen op af.
- Langs de deuren op verschillende momenten zijn we langs de deuren gegaan van de inwoners in het gebied van de Hogeweg Binnen om verhalen en ervaringen op te halen.
- Een verhalen tafel met betrokkenen bij het traject vanuit de gemeente
- Twee individuele gesprekken met werkhouders: één met de werkhouders en één met de vertegenwoordigers van het projectbureau.

De verhalen zijn opgenomen en achteraf uitgewerkt door leerlingen van het HBO-Intermediair.

Alle mensen die een ervaring hebben gedeeld, hebben ook een aantal vragen over hun verhaal en over zichzelf beantwoord op een speciaal hiervoor ontwikkeld formulier.

Betekenis geven

Een belangrijk onderdeel van het participatieve narratieve onderzoek is gezamenlijke betekenisgeving. Onderling spelen in de verhalen en vanuit een nieuwsgierige en open houding ontdekken wat er te leren valt, of wat de verhalen vertellen, in een volgende workshop.

In februari 2014 is een volgende workshop met het kernteam van de gemeente gehouden op basis van de verhalen. In zijn geen aan- en omwonenden bij deze workshop betrokken. In deze workshop zijn een aantal thema's en spanningen uit de verhalen getoetst. Deze spanningen zijn vervolgens achteraf aan de verhalen toegevoegd.

Leren

De Vertelmaatschappij heeft alle verzamelde verhalen, data en output van de workshop verzameld in een catalysenrapport. Dit verslag geeft een overzicht van de meest relevante en opvallende patronen die uit de verhalen, de data en het proces naar voren zijn gekomen.

We noemen dit de catalyse: dat is niet bedoeld om eenvoudige antwoorden of conclusies te genereren (zoals bij gebruikelijke onderzoeksmethodes). Sterker nog, deze zijn bewust niet gegeven, juist door verschillende perspectieven te geven, helpen we het denkproces over participatietrajecten bij de mensen die zich erin bezig houden op gang.

Wat vertellen de verhalen ons over het participatietraject? Dat is de centrale vraag.

In dit catalysenrapport vindt de lezer dan ook geen eenvoudige antwoorden of statements. Sterker nog, deze zijn bewust niet gegeven. We willen, juist door verschillende perspectieven te geven, het denkproces over participatietrajecten bij de mensen die zich erin bezig houden op gang helpen.

In deze perspectieven worden de belangrijkste gezichtspunten die uit het catalyseproces naar voren komen, samengevat. Deze perspectieven vormen de basis voor de slotworkshop met het kernteam.

Perspectieven

Het doel van de perspectieven is om beschrijvingen te creëren en denkprocessen op gang te zetten.

Vragen die gesteld kunnen worden bij ieder perspectief zijn: Herken ik mij hierin? Wat zegt dit over mij en het onderwerp? Wat betekent dit voor mij en dit onderwerp? Welke mogelijkheden tot verandering komen hieruit naar voren?

Alle op het plaatje en de uitwerkingen kan worden om de perspectieven bij dit project te lezen.

The devil is in the details

De goede intenties en samenwerking ten opzichte van de uiteindelijke evaluatie wordt sterk beïnvloed door details*. Het persoonlijk relevante gebieden met betrekking tot de manier waarop daarmee omgegaan wordt. Zo kan een goed vertegenwoordigd aspect van de samenwerking op een persoonlijke manier positieve ervaringen veroorzaken voor een gemeenschappelijke organisatie. Het is belangrijk om te weten dat de samenwerking op een persoonlijke manier positieve ervaringen veroorzaken voor een gemeenschappelijke organisatie. Het is belangrijk om te weten dat de samenwerking op een persoonlijke manier positieve ervaringen veroorzaken voor een gemeenschappelijke organisatie.

De weg van de communicatie

Vanuit dit perspectief kunnen er enthousiast over het participatietraject. Het is goed vertegenwoordigd in het aanpak van de communicatie. Het is goed vertegenwoordigd in het aanpak van de communicatie. Het is goed vertegenwoordigd in het aanpak van de communicatie.

It ain't over until the fat lady sings

Dit perspectief betreft de afsluiting van de samenwerking van het participatietraject tussen de aan- en omwonenden en de ambtenaren. Het is belangrijk om te weten dat de samenwerking op een persoonlijke manier positieve ervaringen veroorzaken voor een gemeenschappelijke organisatie. Het is belangrijk om te weten dat de samenwerking op een persoonlijke manier positieve ervaringen veroorzaken voor een gemeenschappelijke organisatie.

The proof of the pudding is in the eating

Dit perspectief betreft het geven van de manier van plannen en dit samen doen met aan- en omwonenden belangrijk en nuttig. Het is belangrijk om te weten dat de samenwerking op een persoonlijke manier positieve ervaringen veroorzaken voor een gemeenschappelijke organisatie. Het is belangrijk om te weten dat de samenwerking op een persoonlijke manier positieve ervaringen veroorzaken voor een gemeenschappelijke organisatie.

Participatie is altijd beter dan geen participatie

Vanuit dit perspectief is men erg enthousiast over het participatietraject. Het is goed vertegenwoordigd in het aanpak van de communicatie. Het is goed vertegenwoordigd in het aanpak van de communicatie. Het is goed vertegenwoordigd in het aanpak van de communicatie.

Verwachtingen...

Dit perspectief gaat over de verwachtingen of stemmen over het participatietraject. Het is goed vertegenwoordigd in het aanpak van de communicatie. Het is goed vertegenwoordigd in het aanpak van de communicatie. Het is goed vertegenwoordigd in het aanpak van de communicatie.

Betekenis voor de organisatie

Slotworkshop

Bij de workshop zijn vier ambtenaren aanwezig. In de slotworkshop werken we in een aantal stappen vanuit de perspectieven toe naar verdere uitwerking van twee van de zeven perspectieven.

In 2 groepen gaan de deelnemers aan de slag met de perspectieven, vanuit de vraag wat de verhalen vertellen over het participatietraject bij de herinrichting. De deelnemers worden uitgenodigd om vanuit het gekozen perspectief naar het participatietraject te kijken.

Twee provocatieve veranderingsvoorstellen zijn het resultaat van deze laatste bijeenkomst. Uit deze veranderingsvoorstellen komt duidelijk naar voren welke mogelijkheden er zijn om gelijksoortige participatietrajecten in de toekomst te verbeteren.

Van de bijeenkomst is een getekend verslag gemaakt als manier van verslaggeving die gebruikt kan worden om ook op latere momenten op het onderzoek terug te grijpen. Ook op de afbeelding hierboven voor een uitwerking van het getekende verslag.

Impact

Het onderzoek heeft op verschillende niveaus impact gehad:

- Aan- en omwonenden hebben hun persoonlijke verhalen kunnen delen.
- Ambtenaren hebben op een open manier teruggekomen op het participatietraject.
- Al tijdens het traject ontstonden vragen over hoe participatietrajecten in de toekomst anders ingericht zouden kunnen worden, zodat deze beter aansluiten op de beleving van bewoners.
- Een multidisciplinair team is actief aan de slag gegaan met de opgetuiste verhalen en de betekenis ervan voor participatietrajecten. Het is belangrijk om te weten dat de samenwerking op een persoonlijke manier positieve ervaringen veroorzaken voor een gemeenschappelijke organisatie. Het is belangrijk om te weten dat de samenwerking op een persoonlijke manier positieve ervaringen veroorzaken voor een gemeenschappelijke organisatie.
- In 7 perspectieven zijn de belangrijkste stemmen en uitdagingen op tafel gekomen, aan de hand waarvan veranderingsvoorstellen kunnen worden bedacht.
- Uit de slotworkshop zijn een aantal belangrijke richtingen naar voren gekomen die richting geven aan de manier waarop participatietrajecten moet worden kunnen doen.

Vervolg

Deze verhalenverkenning heeft leerpunten opgeleverd voor de gemeente. Deze worden meegenomen in toekomstige projecten.

Wat goed blijkt te werken

De werkwijze waarbij aan tafels naar omwonenden wordt geluisterd en ze naar kunnen vertellen, blijkt goed te werken.

De schouw - met elkaar naar buiten en op de plek zelf gaan kijken en bespreken welke problemen en mogelijkheden omwonenden zien en ervaren - wordt door alle betrokkenen geëvalueerd en levert extra input op voor het ontwerp.

Er is goede informatievoorziening tijdens de avonden en communicatie over het proces. Betreft, lokale media, ook aan omwonenden die niet meedelen met het traject.

De korte doorlooptijd van de ontwerpfase werkt voor omwonenden goed omdat de meedelenenden niet te ver uit elkaar liggen. Voor het projectteam van de gemeente draagt de tijdruk bij aan intensiteit, toegankelijk en integraal werken.

Tips voor een volgende keer

Starten voor de start

Streef voordat het project begint de wijk te kaart. Definieer de belangrijkste doelstellingen en behoeften. Maak met omwonenden en bepaal op basis daarvan het ontwerp, de mate van participatie en de communicatieaanpak.

Blijf in contact

Blijf tijdens het gehele proces zelf met er spirit in de omgeving. Bijvoorbeeld door omwonenden in de procesgroep deel te laten nemen tijdens de ontwerp- en de uitvoeringsfase.

Voor omwonenden is de hele reconstructie één project van de gemeente. Het organisatorische verschil tussen ontwerp- en uitvoeringsfase is voor hen niet relevant.

Voor omwonenden is de uitvoering het belangrijkste. Tijdens de uitvoering wordt het belangrijk voor mensen. Daar zit de grootste impact van het project.

Voor omwonenden is communicatie en contact tijdens de uitvoering minstens zo belangrijk als de tijdens de ontwerpfase. Projectdoelen zijn hierin voor hen van centrale belang (overlast, vragen).

Tijdens de uitvoering informeer de aanpak van de omwonenden. Zorg ervoor dat deze communicatie relaties aansluit op de communicatie tijdens de ontwerpfase.

Als eindresultaat niet

Organiseer na afloop van het project opnieuw een gezamenlijke schouw. Omwonenden en ambtenaren lopen samen door de buurt en bespreken hoe het gaat met de reconstructie.